

השבוע הוכרע גורל הרוטציה. היא תהיה!

להפיל את הממשלה. מעתה מתקתק שיעור הרוטציה.

● **ראשייה הממשלה ואנשיו.** שיעור פרס רוצה לשמור בכל מחיר על ה"אמינות" שלו — גורם שהפך עכשיו לעובדה פוליטית עצמאית, המאפילה על כל אינטרס לאומי. יתכן שפרס היה נאנח בהקלה אילו החליט הליכוד להתאבד ולפרוש מרצונו, אך אין פרס רוצה לעשות שום מעשה, ולגרום לשום מחדל, אשר יתפרש כנסיון לחבל ברוטציה. למחנה זה מצטרף יצחק רבין, שיהיה השר הבכיר של המערך בממשלה אחרי הרוטציה, ושירות או להדיח את פרס מראשות המפלגה.

● **יצחק שמיר ואנשיו בליכוד.** אלה רוצים בדבר אחד: ריב טציה. כפי שהתלוצץ אחד מהם, דן מרדור, לפני שנה: "נוותר אפילו על ירושלים למען הרוטציה". בהשוואה לרוטציה, עניינה אותם טאבה מעט מאוד. כאן משתלב האינטרס האישי של שמיר ואנשיו, העומדים לחזור למרכז השלטון, עם האינטרס הכללי של הליכוד.

● **אריאל שרון ודויד לוי.** אלה רוצים שהרוטציה לא תתקיים, כדי ששמיר יאבד את הבכורה שלו בליכוד. אם לא תהיה רוטציה, יתגמד מעמדו של שמיר. שרון ו/או לוי יוכלו להדיח אותו ביתר קלות. יש הקבלה מעניינת בין האינטרסים של שרון את לוי בצד האחד ושל רבין בצד השני — אלא שהמסקנה הפוכה.

● **טאבה עניינה את כל ארבעת המחנות האלה כקליפת השום.**

טאבה כקליפת הממשלה

השום

● **כדורגל לארבע קבוצות**
 ב מילחמה על טאבה הסתמנו ארבעה מחנות עיקריים:
 ● **אנשי המערך המבקשים לפוצץ את הממשלה לאלתר.** מחנה זה כולל את כל הבלתי-מרוצים שקופחו בממשלה-האחרת — מי שלא הוכנסו לממשלה כלל (ועוזי ברעם, רפי אדרני) ומי שזכו במשרות וזוטרות (משה שחל, גד יעקובי). אלה הבינו כי זוהי ההזדמנות האחרונה

אם לא עכשיו? אימתי?

ב עייתו של שמיר היתה להביא את הליכוד להסכמה עם המערך, מבלי להיחשף לטענת יריביו בליכוד שהוא תבוסתן או תרון. זה לא היה קל. שרון וחבריו העלו מדי פעם תביעות חדשות, שעלו זו על זו בחוצפתן. החוצפה היתה מדי כוונת, שהרי כל מטרתם היתה ליצור מצב שבו ייעלבו המצביעים רבים וישיבו בתנועה מיוזמתם. כך הציע שרון לדרוש מן המצרים לנתק את יחסיהם עם אש"ף — שהוא כיום בעל-הברית החשוב ביותר של מצרים. יאסר ערפאת הוא הסולל אתה את דרכה של מצרים חזרה אל העולם הערבי, ואילו מונארכ מקווה לשמש, כבוא העת, כמתווך בין אש"ף ובין ישראל. מצריים רואה באש"ף את "הנציג החוקי הבלעדי" של העם הפלסטיני. כמו כל הערבים, רואה מצריים בפגיעים בשטחים הכבושים מימוש זכות לגיטימית של אוכלוסייה כבושה. הרישה שמצריים תגנה פגיעים אלה ותגרש את אש"ף מקאהיר היא הומנה להפסקת היחסים עם מצריים. היה ברור גם לשרון כי דרישה כזאת לא תוכל להתקבל, אך הוא קיווה שהקיצוניות שלו תתמרן את שמיר (המשך בעמוד 10)

ז והי העובדה הכוללת ביותר בטיפול בכעייט טאבה: טאבה עצמה לא עניינה איש. כעברית מורנית: איש לא שם עליה קצוץ.

הוויכוח כולו עמד בסימן האינטרסים המיפגתיים והאישיים של המתווכחים. טאבה היתה כדור-מישחק בין נבחרות הליכוד והמערך, וגם בין השחקנים בכל אחת משתי הקבוצות.

מבחינה זו היתה פרשת טאבה דוגמה כוללת וחוטמת לתופעה כללית בצמחה ישראל. גם שאר הנושאים העומדים לדיון, גדולים וקטנים, פנימיים וחיצוניים, נדונים באותה הצורה עצמה. אך לרוב מוסתרת תופעה צינית זו מאחורי מסך עבה של עשן אידיאלי לוגי, ואילו הפעם, בשאלת טאבה, הכריעם היו גלויים לכל עין. לכל בר-דעת היה ברור: בטאבה נחתך עניין הרוטציה.

שנחו את האבן

כ ל התנהגותה של ממשלת ישראל, למן הרגע הראשון, העייה עליה שהיא מאמינה כי טאבה היא אדמה מצרית לכל דבר. ואכן, הדברים גלויים לגמרי. על פי חוזה-השלום עם מצריים, יחזור הגבול בין שתי המדינות לקדמותו: הגבול שהיה קיים בין המנדאט הבריטי ומצריים, ואילו חוקריה של ממשלת ישראל גילו מפות עתיקות, שמהן עולה — כביכול — כי ב-1906 נקבע בין תורכיה ובריטניה גבול שונה. אולם הגבול התורכי-בריטי (תורכיה ייצגה את פלסטין, בריטניה את מצריים) כלל אינו רלוונטי. קובע הגבול שהיה קיים למעשה לפני ה-5 ביוני 1967.

כאשר נברך הגבול בשטח, בעיקר בות חוזה-השלום, הגיעה מישלחת ישראלית-מצרית משותפת גם לטאבה. המישלחת גילתה את אבן-הגבול הישנה. בתורכיה שנות הכיבוש הישראלי, שכחו הישראלים לסלק את האבן הזאת. ברגע שהתגלתה האבן, הסתיים למעשה הוויכוח האמיתי. טיפש אחר הציע לראש-הממשלה, מנחם בגין, "לקבוע עובדה" על-ידי הקמת מלון. בלי מחשבה יתרה הסכים בגין. הטיפש הזה — פקיד בכיר מאנשי בגין — הוא שגרם לכל הצרות. ההתנחלות המלונאית גרמה להתעקק שות ישראל, והאינטרסים המיפגתיים השתלטו מיד על העניין.

הסיכסוך הישראלי-מצרי על טאבה הפך מישני. הסיכסוך העולם הערבי, שרוב ממשלותיו מתעבות אותו, נאלץ להתלכד סביבו ולהביע לו אהדה ותמיכה. שום ממשלה ערבית אינה יכולה לעמוד מנגד, כאשר אח ערבי מותקף על-ידי ורים. אויבתו המושבעת, מצריים של חוסני מובארכ, נאלצה לתמוך בו. גם יאסר ערפאת, אויבו בנפש, נאלץ להתייצב לימינו "למרות חילוקי-הדעות".

● ברית-המועצות התייצבה לימיןנו, כפי שלא עשתה מעולם קודם לכן.

ורומא הסעירו את רעת-הקהל האמריקאית. העם חיפש פורקן. גם נקבע לו יעד. מכיוון שאי-אפשר היה להכות את אבונידאל החמקני, ולא כדאי היה להתגרות בטוריה, הנהיגת מחסות טובי ייטית, נבחרה לוב.

זה נראה פשוט, כמו מתכון בספר-בישול. לוקחים את ישראל, אומרים לה לבצע פעולה צבאית נגד לוב, והכל בא על מקומו בשלום.

אלא שהפעם סירבה ישראל לרקוד לפי החליל האמריקאי. הריקוד היה מסוכן מדי. ישראל תלויה כולה בעור-רקקהיים האווירי והימי המחבר אותה עם אירופה, וחלק גדול מעורקהיים הזה עובר על פני החוף הארוך של לוב. מועמר קדאפי לא הותיר כל ספק שיפגע בכל מטוס ואונייה של ישראל, אם תפרוץ "מלחמה".

רונלד רגן נשאר בלי גייסות. היה מני וגמור עימו שלא להסתבך בהפיילת גייסות אמריקאיים. לכן חיפש מוצא זול: הוא הכריז על "עיצומים". היו אלה עיצומים בלי שיניים. המיסחר האמריקאי עם לוב הוא אפסי, וכמעט כולו לטובת אמריקה דווקא. הפסקתו לא תזיק ללוב, ואילו בעלות-הברית של אמריקה באירופה, הקונות מלוב הרבה יותר מכפי שהן מוכרות לה. סירבו למלא אחרי הצו האמריקאי. נותר רק אמצעי אחד: 1500 האמריקאים העוברים בלוב הצטוו לצאת משם מייד. הם הגיבו נועם. הם מקבי לים שם משכורות ענקיות, ואילו באמריקה ממתינה להם אבטלה. אמריקה האיריה לחמה את מילחמתה על חשבון קומץ אנשים אלה. הם יצטרכו לשלם את המחיר.

● **אשה ושומרות-ראש.** המנצח האמיתי היה מועמר קדאפי. הוא חגג. השבוע קיבל כמה עיתונאיות אמריקאיות באוהל ליד טיפול, לצידו היתה אשתו, ספיה, אחות לשעבר, חשופת-ראש ופניה, וארכע משיבעת ילדיו. קדאפי בן ה-43 לבש הפעם ביגדי כדור, ושמרו עליו שומרות-ראש. הוא הזמין את רונלד רגן לבקר אותו בארץ, כדי שילמד וישכיל.

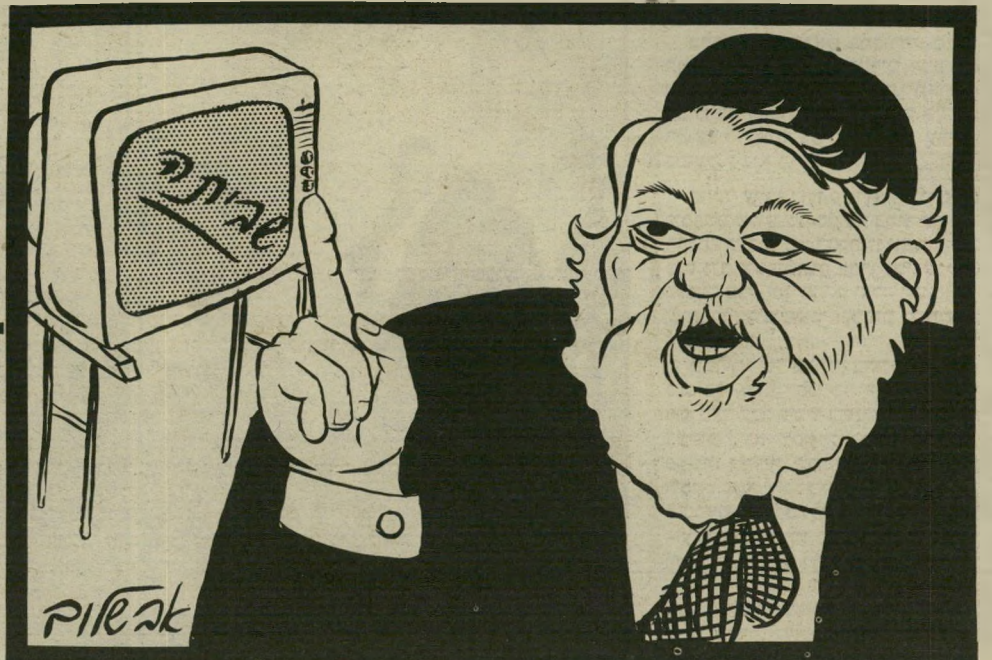
● קדאפי יכול היה לספור את רווחיו מן הפרשה:

● שום סכנה צבאית מיידית אינה צפויה לו, אחרי שהשימיע איומים צבאיים מרשימים.

● העולם הערבי, שרוב ממשלותיו מתעבות אותו, נאלץ להתלכד סביבו ולהביע לו אהדה ותמיכה. שום ממשלה ערבית אינה יכולה לעמוד מנגד, כאשר אח ערבי מותקף על-ידי ורים. אויבתו המושבעת, מצריים של חוסני מובארכ, נאלצה לתמוך בו. גם יאסר ערפאת, אויבו בנפש, נאלץ להתייצב לימינו "למרות חילוקי-הדעות".

● ברית-המועצות התייצבה לימיןנו, כפי שלא עשתה מעולם קודם לכן.

בין המערך והליכוד הוא שעמד במרכז המערכה על טאבה.

"עכשיו יהיו במדינה הרבה ילדים!"

להיפך, קדאפי מצטייר כמנהיג ערמומי למדי. אם לוקחים בחשבון שהוא חולש על ארץ ענקית שכמעט כולה מידבר, ושימספר תושביה קטן מאוכ' לוסית ישראל — יש בכך הישג לא-מבוטל.

● מבחינה ישראלית, אין זה מנבא טובות. קדאפי הוא גדול אויבי השלום בעולם הערבי, וכל תוספת להשפעתו היא מכה לסיכויי השלום הישראלי-ערבי. רק בעלי-בריתו הסמויים של קדאפי בישראל, המבקשים לחבל בסיכויי השלום, יכלו לשמוח — בסתר-ליבם.

היא שלחה לו טילים חדשים ומרריכים. ● העם הלובי התלכד סביבו יותר מאשר אייפעם, כפי שעושה כל עם אשר מנהיגו מותקף על-ידי אויביו. גם אם המנהיג אינו אהוב במיוחד.

● הוא הצליח לגרום למשבר בין ארצות-הברית ובעלות-בריתה באירופה.

● הוא היה מרכז ההתעניינות היעולמית, ויכול היה לשחק את המישחוקים הרמאטיים האהובים עליו. וזה היה, אולי, העיקר.

כל זה אינו מעיד על תכונות של מטורף, כפי שמצטייר קדאפי בעולם.